

Pravna pomoć



Sadržaj omogućio

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Koji su troškovi povezani sa sudskim postupcima i tko ih obično mora snositi?

Troškovi sekundarne pravne pomoći (*antrinė teisinė pagalba*) troškovi su kojih je podnositelj zahtjeva oslobođen od plaćanja, odnosno: troškovi spora u građanskim postupcima, troškovi postupaka predviđenih ustavom, troškovi upravnih postupaka, troškovi sudskih postupaka povezanih s prekršajem, troškovi povezani s vođenjem građanske parnice u kaznenom predmetu, troškovi obrane i zastupanja u postupcima (među ostalim žalbeni i kasacijski postupci, neovisno o tome tko ih pokrene), troškovi postupaka izvršenja kako je utvrđeno u Uputama o izvršenju odluka, koje je odobrio ministar pravosuđa, te troškovi povezani s pripremom postupovnih dokumenata, prikupljanjem dokaza, prevođenjem i zastupanjem u preliminarnim postupcima izvansudskog rješavanja sporova, kad je takav postupak propisan zakonom ili sudskom odlukom. Putni troškovi također su plaćeni ako je propisano zakonom ili ako sud odluči da podnositelj zahtjeva mora biti prisutan.

U prekograničnim sporovima u građanskim i trgovačkim stvarima pravna pomoć koju jamči država pokriva:

1. troškove sudskog tumača
2. troškove prevođenja zahtjeva za pravnu pomoć i prateće dokumentacije
3. troškove prijevoda bitnih postupovnih dokumenata koje zatraži sud ili nadležno tijelo, a dostavi ih podnositelj zahtjeva
4. putne troškove koje snosi podnositelj zahtjeva ako prema litavskom pravu ili sudskoj odluci osobe povezane s predmetom podnositelja moraju biti prisutne na sudu, a sud odluči da se predmetne osobe ne mogu saslušati na drugi, sudu prihvatljiv način.

U prekograničnim sporovima u kojima podnositelj zahtjeva ima prebivalište ili pretežno boravi u Republici Litvi, pravna pomoć koju jamči država pokriva troškove koji se odnose na:

1. pravnu pomoć odobrenu u Litvi prije nego što je zahtjev za pravnu pomoć primljen u nekoj drugoj državi članici Europske unije u kojoj se vodi postupak ili se treba izvršiti presuda
2. prevođenje sadržaja zahtjeva za pravnu pomoć i prateće dokumentacije.

Ako imate pravo na potpunu sekundarnu pravnu pomoć koju financira država, oslobođeni ste od plaćanja tih troškova. Ako imate pravo samo na djelomičnu pravnu pomoć, ostatak troškova trebate platiti sami.

2 Što je točno pravna pomoć?

Primarna pravna pomoć (*pirminė teisinė pagalba*), sekundarna pravna pomoć (*antrinė teisinė pagalba*) i izvansudsko mirenje koje jamči država (*valstybės užtikrinama neteisminė mediacija*) pružaju se u skladu s postupkom utvrđenim u Zakonu Republike Litve o pravnoj pomoći koju jamči država (*Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymas*).

Zahtjev za primarnu pravnu pomoć trebate podnijeti ako su vam potrebni pravne informacije, pravni savjeti, priprema dokumenata za državna ili općinska tijela, pomoć u izvansudskom rješavanju sporova ili priprema

sporazuma o nagodbi. Pružatelji primarne pravne pomoći također sastavljaju zahtjeve za sporazumni razvod braka, brakorazvodne sporazume, zahtjeve za sudski nalog, prigovore na zahtjeve vjerovnika, zahtjeve za sudsko odobrenje prodaje nepokretne imovine ili stavljanje nepokretne imovine pod hipoteku, zahtjeve za sudsko odobrenje prihvaćanja nasljedstva i zahtjeve za prethodno sudsko odobrenje sklapanja transakcija koje uključuju imovinu osobe koja je poslovno nesposobna ili ima ograničenu poslovnu sposobnost u određenom području.

Primarnu pravnu pomoć možete dobiti u svakoj litavskoj gradskoj općini.

Zahtjev za sekundarnu pravnu pomoć trebate podnijeti ako vam je potrebna priprema postupovnih dokumenata, obrana ili zastupanje odvjetnika u pravnim postupcima, među ostalim postupcima izvršenja, zastupanje za vrijeme preliminarne izvansudske faze spora, kad je takav postupak propisan zakonom ili sudskom odlukom, ili oslobođenje od plaćanja odvjetničkih naknada, troškova postupka i drugih troškova.

Zahtjev za izvansudsko mirenje koje jamči država trebate podnijeti ako tražite rješenje građanskog spora mirnim putem.

Odluke o pružanju sekundarne pravne pomoći ili izvansudskog mirenja koje jamči država donosi Služba za pravnu pomoć koju jamči država (*Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba*).

Sve informacije o pravnoj pomoći koju jamči država dostupne su na internetskim stranicama Informacijskog sustava za pravnu pomoć (*Teisinės pagalbos paslaugų informacinės sistemos* – TEISIS):
<https://teisis.lt/external/home/main>.

3 Koji su uvjeti za dodjelu pravne pomoći?

Primarna pravna pomoć dodjeljuje se državljanima Litve, državljanima neke druge države članice Europske unije, osobama koje zakonito borave u Litvi ili nekoj drugoj državi članici Europske unije te osobama koje imaju pravo na tu pomoć na temelju međunarodnih sporazuma u kojima je Litva stranka. Sve prethodno navedene osobe imaju pravo na besplatnu jednosatnu konzultaciju o predmetu koji se na njih odnosi, bez obzira na njihovu financijsku situaciju.

Pružatelji primarne pravne pomoći dat će savjete o izvansudskom rješavanju spora i informacije o pravnom sustavu, zakonima i drugim pravnim aktima te pomoći u sastavljanju sporazuma o nagodbi, ispunjavanju zahtjeva za sekundarnu pravnu pomoć ako je to potrebno ili pripremi zakonski predviđenih postupovnih dokumenata. Primarna pravna pomoć odbija se: ako su zahtjevi podnositelja očito neutemeljeni, ako je podnositelju zahtjeva već dan opsežan savjet o istom predmetu, ako je očito da osoba može dobiti savjet odvjetnika bez pravne pomoći koju jamči država, ako se zahtjev ne odnosi na vlastita prava i legitimne interese osobe, osim u zakonski propisanim slučajevima zastupanja ili ako se pravna pomoć koju jamči država ili materijalna ili postupovna prava zloupotrebljavaju.

Sekundarna pravna pomoć dodjeljuje se istoj skupini ljudi, ali podliježe procjeni osobne (ili obiteljske) imovine i osobnog dohotka.

Sekundarna pravna pomoć može se dodijeliti osobama čija osobna (ili obiteljska) imovina i osobni godišnji dohodak u posljednjih 12 mjeseci ne prelaze normativne razine koje je litavska vlada odredila za primanje pravne pomoći. Treba napomenuti da osobe koje traže sekundarnu pravnu pomoć moraju dostaviti podatke o svojoj pokretnoj i nepokretnoj imovini te imovini bračnog druga.

Neovisno o osobnoj (ili obiteljskoj) imovini ili osobnom godišnjem dohotku, besplatna sekundarna pravna pomoć može se dodijeliti, na primjer: žrtvama kaznenih djela, primateljima socijalnih naknada, osobama koje imaju težak invaliditet ili kojima je utvrđena nesposobnost za rad ili koje su navršile dob za odlazak u mirovinu i kojima su utvrđene značajne posebne potrebe u skladu sa zakonski propisanim postupkom te drugim osobama navedenima u članku 12. Zakona o pravnoj pomoći koju jamči država.

Sekundarna pravna pomoć odbija se: ako su zahtjevi podnositelja očito neutemeljeni, ako zastupanje u predmetu nije prihvatljivo, ako podnositelj zahtjeva traži naknadu nematerijalne štete povezane s klevetom, a nije nastala nikakva materijalna šteta, ako se zahtjev odnosi na potraživanje koje proizlazi izravno iz komercijalnih ili samostalnih djelatnosti podnositelja zahtjeva, ako podnositelj zahtjeva može dobiti potrebne pravne usluge, a da pritom ne upotrebljava pravnu pomoć koju jamči država, ako se zahtjev ne odnosi na kršenje vlastitih prava

podnositelja zahtjeva, osim u zakonski propisanim slučajevima zastupanja, ako je potraživanje u vezi s kojim se traži sekundarna pravna pomoć preneseno na podnositelja zahtjeva kako bi se ostvarila pravna pomoć koju jamči država, ako podnositelj zahtjeva zloupotrebljava pravnu pomoć koju jamči država ili svoja materijalna ili postupovna prava, ako podnositelj zahtjeva odbija platiti dio fiksnih troškova sekundarne pravne pomoći, ako se ispitivanjem osnovanosti potraživanja utvrdi da bi potencijalni troškovi sekundarne pravne pomoći premašili iznos financijskog potraživanja (financijski interesi) ili ako je podnositelju zahtjeva dodijeljena sekundarna pravna pomoć u drugom predmetu, ali on je odbio platiti fiksne troškove sekundarne pravne pomoći ili dio njih do utvrđenog roka.

Izvansudsko mirenje koje jamči država moguće je ako barem jedna od stranaka u sporu ima pravo na sekundarnu pravnu pomoć.

Ako osobna (ili obiteljska) imovina i osobni dohodak fizičkih osoba koje zakonito borave u nekoj drugoj državi članici Europske unije premašuje normativnu razinu koju je odredila vlada, ali one navedu da ne mogu snositi troškove postupka u prekograničnim sporovima, Služba za pravnu pomoć koju jamči država mora utvrditi može li predmetna osoba platiti troškove postupka, pri čemu uzima u obzir troškove života u drugoj državi članici u kojoj ta osoba ima prebivalište ili pretežno boravi, i može odlučiti dodijeliti sekundarnu pravnu pomoć. U tom se slučaju to ima li podnositelj zahtjeva pravo na pravnu pomoć s obzirom na svoju osobnu (ili obiteljsku) imovinu i osobni dohodak procjenjuje na temelju zakonodavstva mjesta u kojem ta osoba ima prebivalište ili pretežno boravi.

4 Dodjeljuje li se pravna pomoć za sve vrste postupaka?

Da, osim u prekograničnim sporovima. U prekograničnim sporovima pravna pomoć koju jamči država dodjeljuje se u građanskim i trgovačkim stvarima.

5 Postoje li posebni postupci za hitne slučajeve?

Da. Ako branitelj ili ovlaštenu zastupnik moraju biti prisutni u kaznenom postupku, odvjetnika koji pruža sekundarnu pravnu pomoć imenuje istražitelj u prethodnom postupku, javni tužitelj ili sud pred kojim se vodi postupak.

6 Gdje mogu dobiti obrazac zahtjeva za pravnu pomoć?

Obrazac zahtjeva za sekundarnu pravnu pomoć s dopunskom dokumentacijom i obrazac zahtjeva za izvansudsko mirenje koje jamči država s dopunskom dokumentacijom dostupni su na internetskim stranicama o pravnoj pomoći koju jamči država: <https://vgtpt.lrv.lt/en/links/requests>.

Obrazac zahtjeva za prekogranične sporove dostupan je na [portalu e-pravosuđe](#).

7 Koji se dokumenti trebaju dostaviti zajedno s obrascem zahtjeva za pravnu pomoć?

Dokumenti koje treba dostaviti dostupni su na internetskim stranicama o pravnoj pomoći koju jamči država: <https://vgtpt.lrv.lt/en/links/requests>.

Za prekogranične sporove:

1. obrazac zahtjeva za pravnu pomoć (koji moraju potpisati podnositelj zahtjeva za pravnu pomoć ili njegov ovlaštenu zastupnik, koji mora priložiti dokaz o ovlaštenju)
2. dokaz identiteta: putovnica, osobna iskaznica, dozvola stalnog ili privremenog boravka u Litvi / nekoj drugoj državi članici Europske unije
3. dokumenti u prilog zahtjevu (npr. sudske odluke koje su već donesene u vašem predmetu, ugovor, odnose li se vaši zahtjevi na izvršenje ugovora itd.)
4. certifikat (ili potvrda) koji je izdalo nadležno tijelo vaše države prebivališta u kojem se navodi da imate pravo na besplatnu pravnu pomoć u svojoj državi u skladu sa zakonima te države.

8 Gdje se podnosi zahtjev za pravnu pomoć?

Službi za pravnu pomoć koju jamči država:

Odminių g. 3, 01122 Vilnius

Tel. 8 700 00 211

Telefaks 8 700 35 004

E-adresa: teisinepagalba@vgtpt.lt

9 Kako mogu saznati imam li pravo na pravnu pomoć?

Prijavite se Službi za pravnu pomoć koju jamči država.

10 Što trebam učiniti ako imam pravo na pravnu pomoć?

Podnesite zahtjev, zajedno s potrebnim dokumentima, Službi za pravnu pomoć koju jamči država.

11 Ako imam pravo na pravnu pomoć, tko mi odabire odvjetnika?

Služba za pravnu pomoć koju jamči država.

12 Pokriva li pravna pomoć sve troškove postupka?

Ako država snosi 100 % troškova pravne pomoći, oslobođeni ste plaćanja troškova odvjetnika i spora. Ako država snosi dio troškova pravne pomoći, vi ćete morati pokriti preostali dio troškova odvjetnika i spora. Treba napomenuti da ne postoji oslobođenje od plaćanja troškova spora koje je imala druga stranka u sporu, stoga ako osoba pokrene sudski postupak, a sud odbije tužbeni zahtjev, sud može odrediti da ta osoba snosi troškove spora druge stranke u sporu. U takvim vas slučajevima država ne oslobađa plaćanja troškova spora koje je imala druga stranka.

13 Tko snosi druge troškove ako imam pravo samo na ograničenu pravnu pomoć?

Troškove snosi osoba koja prima djelomičnu pravnu pomoć.

14 Obuhvaća li pravna pomoć i žalbe?

Da, možete dobiti sekundarnu pravnu pomoć i za pripremu žalbe i za zastupanje na žalbenom sudu. Treba napomenuti da ako je sekundarna pravna pomoć dodijeljena u prvostupanjskom postupku, potrebno je podnijeti novi zahtjev zajedno sa svim potrebnim dokumentima za dobivanje sekundarne pravne pomoći u žalbenom postupku, a Služba za pravnu pomoć koju jamči država procijenit će imate li pravo na pravnu pomoć u žalbenom postupku.

15 Može li se pravna pomoć povući prije zaključenja postupka (ili čak opozvati nakon završetka postupka)?

Da, ako se pokaže da je osoba kojoj je odobrena pravna pomoć uskratila podatke ili dala lažne podatke kako bi dobila državnu pravnu pomoć. Pravna pomoć može se ukinuti i na sam zahtjev osobe ili ako se utvrdi da osoba zloupotrebljava pravnu pomoć, ne surađuje s odvjetnikom i sl.

16 Mogu li osporiti odbijanje pružanja pravne pomoći?

Da. Protiv odluke koju je donijela Služba za pravnu pomoć koju jamči država može se podnijeti žalba Litavskoj komisiji za upravne sporove (*Lietuvos administracinių ginčų komisija*) (Vilniaus g. 27, Vilnius) ili Regionalnom upravnom sudu u Vilniusu (*Vilniaus apygardos administracinis teismas*) (Žygimantų g. 2, Vilnius) u roku od

mjesec dana od primitka odluke.

17 Može li zahtjev za besplatnu pravnu pomoć imati učinak prekida roka zastare?

Ne.

■ Posljednji put ažurirano: 26/02/2024

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJM-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.